

Siirtoverkon loppukäyttäjän puitesopimus

[••.2022]

1.9.2022

Sisällysluettelo

1	OSAPUOLET	3
2	PUITESOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	3
3	PUITESOPIMUKSEN VOIMASSAOLO.....	3
4	MÄÄRITELMÄT	3
5	PUITESOPIMUKSEEN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT	3
6	MARKKINAOSAPUOLEKSI REKISTERÖITYMINEN	4
7	MUUTOKSISTA ILMOITTAMINEN	4
8	LUOTTOKELPOISUUSVAATIMUKSET	4
9	LASKUTUS.....	5
10	YLIVOIMAINEN ESTE.....	5
11	VAHINKOJEN KORVAAMINEN	6
12	SALASSAPITO	7
13	PUITESOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN	7
14	PUITESOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN.....	7
15	SOPIMUKSEN MUUTOKSET	8
16	ERIMIELISYYDET	9
17	ALLEKIRJOITUKSET.....	9
	LIITE 1 SOVELTUVAT ASIAKIRJAT	10

1.9.2022

Siirtoverkon loppukäyttäjän puitesopimus

1 Osapuolet

Tämä siirtoverkon loppukäyttäjän puitesopimus ("**puitesopimus**") on solmittu seuraavien osapuolten välillä:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija

Nimi: Gasgrid Finland Oy

Katuosoite tai PL: Keilaranta 19 D

Postinumero ja -toimipaikka: 02150 Espoo

y-tunnus: 3007894-1

EIC-osapuolitusnumero: 21X000000001393X

ja

Siirtoverkon loppukäyttäjä

Nimi:

Katuosoite tai PL:

Postinumero ja -toimipaikka:

y-tunnus:

2 Puitesopimuksen tausta ja tarkoitus

Tämän puitesopimuksen tarkoituksena on sopia ehdoista, joita noudatetaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ja siirtoverkon loppukäyttäjän välillä kaasumarkkinoilla.

3 Puitesopimuksen voimassaolo

Puitesopimus tulee voimaan, kun se on molemmin puolin allekirjoitettu ja uuden siirtoverkon loppukäyttäjän osalta luottokelpoisuus on hyväksytty. Puitesopimus on voimassa toistaiseksi.

Puitesopimus korvaa osapuolten välillä samasta aiheesta aiemmin mahdollisesti tehdyt sopimukset, mutta osapuolten välinen sopimussuhde jatkuu katkeamattomana voimassa.

4 Määritelmät

Kulloinkin voimassa olevien järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä esitettyjä määritelmiä sovelletaan tässä puitesopimuksessa, ellei muuta ole erikseen määritelty.

5 Puitesopimukseen liittyvät asiakirjat

Allekirjoittamalla tämän puitesopimuksen järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ja siirtoverkon loppukäyttäjä sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa maakaasumarkkinalainsäädäntöä ja muuta sääntelyä sekä osapuolten välillä soveltuvia kaasumarkkinaa koskevia ehtoja, sääntöjä sekä ohjeita (yhdessä "**Asiakirjat**").

1.9.2022

Puitesopimuksen allekirjoittamishetkellä osapuolten välillä soveltuvat Asiakirjat on lueteltu liitteessä 1. Puitesopimus käsittää automaattisesti kulloinkin voimassa olevat Asiakirjat soveltuviltaan osin eli myös Asiakirjojen muutokset ja mahdolliset puitesopimuksen soveltamisalaan kuuluvat uudet Asiakirjat. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tulee ilmoittaa muutoksista tämän puitesopimuksen mukaisesti.

Tämä puitesopimusdokumentti ja kulloinkin voimassa olevat osapuolten välillä soveltuvat Asiakirjat muodostavat osapuolten välisen koko sopimuksen. Puitesopimuksella tarkoitetaan yhdessä tätä sopimusdokumenttia ja liitteen 1 Asiakirjoja.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan säännöt täsmentävät Energiaviraston vahvistamia ehtoja. Energiaviraston vahvistamat ehdot, järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan säännöt ja tämä puitesopimusdokumentti täydentävät toisiaan. Mikäli ehtojen ja sääntöjen tai puitesopimusdokumentin välillä on ristiriitaa, tulee noudattaa Energiaviraston vahvistamia ehtoja.

Kulloinkin voimassa olevat Asiakirjat löytyvät järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan verkkosivuilta.

Osa tässä dokumentissa jäljempänä esitetyistä ehdoista on esitetty myös Asiakirjoissa. Maininnat tässä puitesopimusdokumentissa on otettu korostamaan joitain uuden markkinaosapuolen keskeisiä velvollisuuksia. Mikäli Asiakirjoja muutetaan näiden ehtojen osalta, muutetaan myös tätä dokumenttia vastaavasti.

6 Markkinaosapuoleksi rekisteröityminen

Markkinaosapuolena toimiakseen siirtoverkon loppukäyttäjän on rekisteröidyttävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ylläpitämään markkinaosapuolirekisteriin ja tämän puitesopimuksen on oltava voimassa.

Siirtoverkon loppukäyttäjä on oltava rekisteröityneenä markkinaosapuolirekisterissä, kunnes puitesopimuksen voimassaolo on päättynyt ja kaikki siirtoverkon loppukäyttäjän oikeudet ja velvollisuudet tämän puitesopimuksen nojalla ovat päättyneet.

7 Muutoksista ilmoittaminen

Siirtoverkon loppukäyttäjän on ilmoitettava järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kaikista muutoksista perustietoihinsa ja toimitussuhteisiinsa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti.

8 Luottokelpoisuusvaatimukset

Siirtoverkon loppukäyttäjältä ei vaadita vakuuksia, jos tämä on hakeutunut rekisteröidyksi käyttäjäksi Verohallintoon. Siirtoverkon loppukäyttäjän on todistettava rekisteröidyn käyttäjän asemansa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle sekä ilmoitettava, jos siirtoverkon loppukäyttäjän asema rekisteröitynä käyttäjänä Verohallintoon päättyy tai muuttuu.

Jos siirtoverkon loppukäyttäjä ei ole hakeutunut rekisteröidyksi käyttäjäksi Verohallintoon, siirtoverkon loppukäyttäjän on täytettävä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan asettamat luottokelpoisuusvaatimukset voidakseen toimia siirtoverkon loppukäyttäjänä. Järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle on asetettava vakuus, joka on arvoltaan viimeisten 12 kuukauden aikana toteutuneen järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan läpilaskuttaman suurimman maakaasun ja biokaasun veroja ja huoltovarmuusmaksuja koskevan kuukausittaisen laskun arvoinen.

1.9.2022

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus käyttää vakuutta, jos siirtoverkon loppukäyttäjän lasku on maksamatta vielä seitsemän vuorokauden kuluttua laskun eräpäivästä.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija arvioi siirtoverkon loppukäyttäjän vakuuksien riittävyyttä sekä siirtoverkon loppukäyttäjän aloittaessa markkinaosapuolena että säännöllisesti myöhemmin. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija saa vedota oikeuteensa vaatia lisävakuuksia milloin tahansa sinä aikana, kun siirtoverkon loppukäyttäjän vakuus ei ole riittävällä tasolla.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija hyväksyy vakuuksina A-luottoluokitettua (Moody's tai Standard & Poors) EU-maahan rekisteröidyn rahoituslaitoksen on demand –takuusitoumukset ja siirtoverkon loppukäyttäjän pankkitalletukset järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan osoittamalle pankkitilille.

Vakuudet vapautetaan seitsemän vuorokauden kuluessa siitä, kun siirtoverkon loppukäyttäjä on täyttänyt kaikki maksuvelvoitteensa järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa kohtaan ja tämän puitesopimuksen irtisanomisaika on päättynyt.

9 Laskutus

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan siirtoverkon loppukäyttäjältä läpilaskuttamiin maakaasua ja biokaasua koskeviin veroihin ja huoltovarmuusmaksuihin liittyvien maksujen laskutuskausi on kaasukuukausi. Verot ja maksut laskutetaan laskutuskausittain jälkikäteen.

Kaikkien laskujen maksuaika on neljätoista (14) päivää laskun päiväyksestä. Ylijalta peritään kulloinkin voimassa oleva yleisen korkolain mukainen viivästyskorke.

Mikäli siirtoverkon loppukäyttäjän heikentyneestä taloudellisesta tilanteesta johtuen (mm. usein toistuvat maksuviiveet) järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija katsoo, että sillä on perusteltua aihetta epäillä saataviensa täyden suorituksen vaarantuvan, järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus muuttaa laskutuskäytäntö ennakkolaskutukseen perustuvaksi. Ennakkolaskutuksen laskutuskausi voi olla lyhyempi kuin kaasukuukausi. Ennakkolaskutettavat summat perustuvat siirtoverkon loppukäyttäjän voimassa oleviin käyttöpaikkarekisteritietoihin.

10 Ylivoimainen este

Ylivoimainen este tarkoittaa tämän puitesopimuksen solmimisen jälkeen syntyviä poikkeavia olosuhteita, jotka ovat kyseisestä osapuolesta riippumattomia edellyttäen, että osapuoli on noudattanut kohtuullista huolellisuutta. Näitä poikkeavia olosuhteita ei ole voitu ottaa puitesopimusta solmittaessa kohtuudella huomioon eikä kohtuudella torjua, ja jotka voimassaoloaikanaan tai sen jälkeen estävät tai huomattavasti vaikeuttavat puitesopimukseen perustuvien velvoitteiden täyttämistä ja joiden tuottamaa haittaa ei voida kohtuudella estää tai poistaa.

Ylivoimainen este voi johtua esimerkiksi seuraavista syistä:

tulipalo, räjähdys, tulva, maanjäristys, viranomaisten määräykset, pandemia, sota, liikekannallepano, odottamattomat laajat sotilaskutsunnat, takavarikko, tuontikielto, maakaasun ulkomaisen toimittajan ylivoimainen este, valuuttarajoitukset, käyttövoiman rajoitukset, yleinen raaka- tai tarveainepula, vuoto maakaasuputkessa, lakko, työselkkaus tai muu osapuolten määräysvallan ulkopuolella oleva olosuhde.

Varojen puutetta ei katsota ylivoimaiseksi esteeksi.

1.9.2022

Selvyyden vuoksi todetaan, että ylivoimaisen esteen olemassaoloa arvioidaan sopimussuhteen syntyhetkeen verrattuna.

10.1 Ylivoimaisen esteen yleiset seuraukset

Mikäli osapuoli on ylivoimaisesta esteestä johtuen kokonaan tai osittain kykenemätön täyttämään puitesopimuksen mukaisia velvoitteitaan, kyseisen osapuolen kyseiset sopimusvelvoitteet keskeytyvät niin pitkäksi aikaa ja siinä laajuudessa kuin este on voimassa edellyttäen, että esteen kohteeksi joutunut osapuoli ilmoittaa ylivoimaisesta esteestä viipymättä muille osapuolille ja toimittaa näille lisäksi kohtuullisessa ajassa kirjallisesti yksityiskohtaisen selvityksen ylivoimaisesta esteestä ja sen arvioidusta kestosta.

Mikäli ylivoimaisesta esteestä seuraa, että osapuoli kykenisi täyttämään velvoitteensa ainoastaan kohtuuttomien kuluin, kyseinen osapuoli katsotaan kykenemättömäksi täyttämään velvoitteensa kokonaan tai osittain.

Ylivoimaiseen esteeseen vetoavan osapuolen tulee pyrkiä jatkamaan velvoitteidensa täyttämistä niin pian kuin voidaan kohtuudella vaatia edellyttäen, että tämä on mahdollista ilman kohtuuttomia kuluja.

10.2 Tiedottaminen

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija tiedottaa ylivoimaisen esteen sattuessa siirtoverkon loppukäyttäjälle ja tämän käyttöpaikkojen shippereille tilanteesta sekä siitä, miten ja missä laajuudessa se vaikuttaa maakaasutoimituksiin.

Ylivoimaisen esteen kohteeksi joutuneiden siirtoverkon loppukäyttäjien tulee ilmoittaa kyseisestä tapahtumasta viipymättä järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle ja toimittaa lisäksi kohtuullisessa ajassa kirjallisesti yksityiskohtainen selvitys ylivoimaisesta esteestä ja sen arvioidusta kestosta.

10.3 Pitkittänyt ylivoimainen este

Mikäli ylivoimaisen esteen tai toistuneen ylivoimaisen esteen arvioidaan kokonaan tai osittain estävän osapuolen velvoitteiden täyttämisen kauemmin kuin 60 arkipäivää, osapuolet pyrkivät asiassa osapuolia tyydyttävään neuvotteluratkaisuun. Mikäli osapuolet eivät pääse asiassa ratkaisuun 30 arkipäivän kuluessa neuvotteluratkaisuun pyrkimisen esittämisestä, ylivoimaiseen esteeseen vetoavalla osapuolella tai vetoavilla osapuolilla on oikeus päättää tämä puitesopimus.

11 Vahinkojen korvaaminen

Osapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vain sellaiset tämän puitesopimuksen rikkomiseen perustuvat välittömät vahingot, jotka johtuvat vahingon aiheuttaneen osapuolen tahallisuudesta tai tuottamuksesta. Kumpikaan osapuoli ei ole velvollinen korvaamaan toiselle osapuolelle mahdollisesti aiheutuneita välillisiä tai epäsuoria vahinkoja.

Osapuoli, johon mahdollinen vahinko kohdistuu, on velvollinen välittömästi ryhtymään kaikkiin tarvittaviin kohtuullisiin toimenpiteisiin, jotka edesauttavat vahingon estämistä tai rajoittamista. Mikäli hän tämän laiminlyö ja vahinko tästä johtuen suurenee, vastaa hän vahingosta tältä osin itse.

Siinä tapauksessa, että syntyy vahingonkorvausvelvoite kolmannelle osapuolelle, kumpikin osapuoli on vastuussa omien työsuoritteidensa tai laitteidensa aiheuttamista vahingoista.

1.9.2022

Selvyyden vuoksi todetaan, että järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija ei ole vastuussa virheistä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisten järjestelmien tiedoissa, esteistä päästä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisiin järjestelmiin, virheistä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sähköisissä järjestelmissä olevien tietojen säilytyksessä tai häiriöistä mm. rekisterien ylläpitoon käytetyissä sähköisissä järjestelmissä, ellei kyseessä ole järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tahallisuudesta tai tuottamuksesta johtuva virhe. Mikäli järjestelmävastuusta tai muutoin maakaasumarkkinalainsäädännöstä ei seuraa muuta, järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan katsotaan noudattaneen huolellisuutta, mikäli se on antanut sähköisen järjestelmän perustamisen ja ylläpitämisen ammattimaisen tahon vastuulle.

12 Salassapito

Osapuolet sitoutuvat pitämään salassa saamansa toisen osapuolen tiedot siltä osin kuin järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöissä ei ole tietojen luovuttamisesta kolmansille osapuolille muuta mainittu. Osapuolet ovat velvollisia säilyttämään salassa pidettäviä tietoja huolellisesti.

Salassapitovelvollisuus jatkuu myös puitesopimuksen päättymisen jälkeen niin kauan kuin tietojen salassapidolla on merkitystä salassa pidettävän tiedon luovuttajalle, mutta ei kuitenkaan pidempään kuin kymmenen (10) vuotta puitesopimuksen päättymisestä, elleivät osapuolet kirjallisesti muuta sovi tai lainsäädännöstä muuta johdu.

Salassapitovelvollisuus ei kuitenkaan estä osapuolta luovuttamasta tai paljastamasta salassa pidettävää tietoa, mikäli osapuoli on velvollinen luovuttamaan tämän tiedon soveltuvan lain tai asetuksen, pörssin vaatimuksen, viranomais määräyksen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella.

13 Puitesopimuksen siirtäminen

Siirtoverkon loppukäyttäjä saa siirtää tämän puitesopimuksen kolmannelle osapuolelle järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi siirtoverkon loppukäyttäjä kuulematta siirtää tämän puitesopimuksen oikeuksineen ja velvollisuuksineen sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jonka Energiavirasto on määrännyt maakaasumarkkinalain mukaiseksi järjestelmävastaavaksi siirtoverkonhaltijaksi.

14 Puitesopimuksen päättäminen

14.1 Irtisanominen

Siirtoverkon loppukäyttäjä voi irtisanoa tämän puitesopimuksen ilmoittamalla tästä kirjallisesti järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle. Siirtoverkon loppukäyttäjälle sopimuksen irtisanomisaika on kaksi kuukautta.

Puitesopimus on aina irtisanottava päättymään kuukauden ensimmäisestä kaasuotoimituspäivästä lukien. Kaikki siirtoverkon loppukäyttäjän maksut ja muut sopimusten mukaiset velvollisuudet säilyvät kuitenkin voimassa, kunnes ne on kokonaisuudessaan suoritettu.

1.9.2022

14.2 Purkaminen

Osapuoli on oikeutettu välittömästi purkamaan tämän puitesopimuksen toisen osapuolen olennaisen sopimusrikkomuksen tapauksessa.

Tällaisia olennaisia sopimusrikkomuksia ovat esimerkiksi (tämän kuitenkaan rajoittamatta):

- a) Siirtoverkon loppukäyttäjän toistuva toimitussuhteiden päivittämättä jättäminen markkinaosapuolirekisteriin järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron sääntöjen mukaisesti; ja
- b) siirtoverkon loppukäyttäjän järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle kohdistuvan olennaisen maksuvelvollisuuden laiminlyönti järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kirjallisesta muistutuksesta huolimatta tai siirtoverkon loppukäyttäjän asetettaminen konkurssiin tai selvitystilaan tai toteaminen maksukyvyttömäksi viranomaisen toimesta. Puitesopimuksen purkua ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli siirtoverkon loppukäyttäjä tai siirtoverkon loppukäyttäjän konkurssipesä antaa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle riittävän vakuuden.

Lisäksi osapuolella on oikeus purkaa puitesopimus, jos toinen sopijapuoli muuten aiheuttaa tilanteen, joka on olennaisesti puitesopimuksen vastainen, eikä tämä korjaa tilannetta kohtuullisessa ajassa toisen osapuolen kirjallisesta ilmoituksesta.

Puitesopimuksen purkamisen jälkeen siirtoverkon loppukäyttäjän pääsy markkinaosapuolirekisteriin päättyy, siirtoverkon loppukäyttäjä poistetaan markkinaosapuolirekisteristä eikä siirtoverkon loppukäyttäjä voi toimia siirtoverkon loppukäyttäjänä Suomen kaasujärjestelmässä.

15 Sopimuksen muutokset

Mikäli puitesopimuksen voimassaoloaikana tulee voimaan Euroopan sisämarkkinoita koskevia uusia määräyksiä, maakaasumarkkinasääntelyn muutoksia ja/tai järjestelmävastaavaa siirtoverkonhaltijaa velvoittavia uusia soveltamismääräyksiä, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija tarkistaa näistä mahdollisesti aiheutuvat muutostarpeet ja tarvittaessa päivittää tätä puitesopimusdokumenttia ja siihen liittyviä Asiakirjoja.

Tämän puitesopimuksen ehtojen muuttaminen voi edellyttää valvontaviranomaisen hyväksyntää tai muutokset saattavat olla osapuolia velvoittavia suoraan lain nojalla.

Järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla on oikeus tehdä tähän puitesopimusdokumenttiin ja siihen liittyviin Asiakirjoihin muutoksia edellyttäen, että muutokset noudattavat maakaasumarkkinasääntelyä ja että muutoksia sovelletaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi kaikkiin siirtoverkon loppukäyttäjiin.

Mikäli mahdollista, puitesopimuksen ehtoja koskevista muutoksista ilmoitetaan vähintään kolme (3) kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa.

Ennen tämän puitesopimuksen tai siihen liittyvien asiakirjojen muuttamista, järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija käsittelee muutokset tarvittaessa Energiaviraston kanssa, joka arvioi, onko kyseessä sellainen muutos, jonka viranomaisen tulee etukäteen vahvistaa.

1.9.2022

16 Erimielisyydet

Tähän puitesopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Kaikki tästä puitesopimusdokumentista ja siihen liittyvistä Asiakirjoista mahdollisesti aiheutuvat osapuolten väliset erimielisyydet pyritään sopimaan neuvotteluteitse. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen, riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesoikeus on yksijäseninen. Välimiesmenettelyn paikkana on Helsinki, Suomi ja kielenä suomi, elleivät osapuolet toisin sovi.

17 Allekirjoitukset

Päivämäärä:

Päivämäärä:

Paikka:

Paikka:

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija

Siirtoverkon loppukäyttäjä

Liite 1 Soveltuvat Asiakirjat

1.9.2022

Liite 1 Soveltuvat Asiakirjat

1. Energiaviraston vahvistamat liittymisehdot maakaasun siirtoverkkoon;
2. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasunsiirron säännöt;
3. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Kaasumarkkinan menettelytapa- ja tiedonvaihto-ohje;
4. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan Portaalin pääsyoikeusehdot.